

РОЗДІЛ VI. ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА: НАПРЯМИ Й АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Лідія Барановська

ORCID: 0000-0002-1912-902

УДК 811.162.1'373.45

DOI: 10.31558/1815-3070.2022.44.9

ЗНАЧЕННЯ ІНШОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У ВИКЛАДАННІ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

У статті окреслені інтеграція слов'янських мов і тенденція до інтернаціоналізації, що спричинені активними міжмовними контактами та процесами глобалізації, проаналізовано наявні іношомовні запозичення в польській та українській мовах, запозичені з французької, італійської, німецької та англійської мов, наголошено на доречності їх використання в глоттодидактиці.

Ключові слова: польська мова, запозичення, інтернаціоналізм, словотворення, іноземна словотвірна одиниця.

Постановка наукової проблеми та її актуальність. Будь-яка мова не існує ізольовано, вона постійно розвивається та збагачується шляхом запозичення з інших мов. Запозичення – це один зі шляхів поповнення лексичного складу мови. Дослідженням у галузі етимології польської лексики присвячені роботи В. Копалінського (Kopaliński 2007), запозиченням у сучасній лексиці – праці Є. Бральчика (Bralczyk 2007), К. Вашакової (Waszakowa 2001, 2005), Б. Дунай (Dunaj 2000), Й. Мацькевич (Maćkiewicz 2001), інтернаціоналізмам – А. Марковського (Markowski 2004), Б. Вальчака (Walczak 2000). Водночас, порівнянню великої кількості спільних лексем іношомовного походження досі приділялося мало уваги.

Актуальність статті зумовлена активністю використання багатьох апріорі зрозумілих в обох мовах лексичних одиниць у процесі вивчення польської мови як іноземної (та звідси – необхідністю їх фахового лінгвістичного аналізу) та підвищеною цікавістю до вивчення польської мови українцями.

Об'єктом дослідження є запозичення з французької, італійської, німецької та англійської мов, спільні для польської та української мов. **Предметом дослідження** є доречність використання запозичень у викладанні польської мови як іноземної у зв'язку з їх схожістю з аналогічними запозиченнями в мові українській.

Мета статті полягає у визначенні кількості, описі тематичної класифікації та аналізі значень запозичень іношомовного походження в польській та українській мовах. Успішна реалізація мети передбачає вирішення таких **завдань**: 1) визначити іношомовні запозичення в польській / українській мовах зі спільною семантикою; 2) встановити домінуючі семантичні групи; 3) окреслити кількість лексем іношомовного походження, спільних для польської та української мов; 4) вказати на доцільність їх використання.

Матеріал дослідження становлять 480 запозичень з французької, італійської, німецької та англійської мов, які зустрічаються як в польській, так і в українській мові, зафіксовані в *Wielkim słowniku wyrazów obcych i trudnych* (Markowski et al. 2003).

Наукова новизна дослідження зумовлена тим, що вперше на матеріалі польських та українських іншомовних запозичень кількісно визначено частку запозичень французького, італійського, німецького та англійського походження та вказано на можливість їх використання під час вивчення польської мови.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх подальшого використання під час викладання польської мови у закладах вищої освіти, зокрема на ОПП «Прикладна лінгвістика».

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Польща є країною, привабливою для встановлення міжособистісних, міжкультурних та – головне – міжмовних контактів, що сприяє підвищенню інтересу до вивчення польської мови. Цьому сприяє етнічна близькість та спорідненість досліджуваних у статті мов. З цієї причини при вивченні польської мови вважаємо доречним використання іншомовних запозичень, спільних для української та польської мов.

У науковій літературі типовим є таке тлумачення поняття «запозичення»: «звук, морфема, слово або його окреме значення, фразеологізм, синтаксична конструкція, перенесені з однієї мови в іншу, а також сам процес подібного перенесення» (Українська мова: енциклопедія 2004: 194). А. Загнітко зазначає, що «запозичення – це елементи чужої мови (слова, морфеми, синтаксичні конструкції тощо), перенесені з однієї мови в іншу в результаті мовних контактів і міжособистісної, міжнародної комунікації» (Загнітко 2012, 1: 304). Як бачимо, це елемент чужої мови, який було перенесено з мови-джерела до мови-реципієнта в результаті мовних контактів, але також це і сам процес переходу (запозичання) елементів однієї мови до складу іншої. Запозичення збагачують мову абсолютно новими конструкціями або виразами, а також урізноманітнюють іншими варіантами реалізації уже присутні конструкції та вирази. При їх використанні необхідно переконатися, що одержувач висловлювань знайомий з ними. З іншого боку, запозичення мають міжнародний характер, вони становлять значний прошарок лексичного ресурсу як польської, так і української мови та можуть бути корисними для засвоєння цих мов іноземцями.

Комунікативний вплив запозичень та їх культурна сила настільки великі, що вони добре закріпилися в польській мові. Етимологічний словник польської мови достеменно фіксує, як багато лексичних одиниць увійшло в неї з латинської, грецької, французької, італійської, англійської, німецької, а також чеської, турецької, арабської мов та іврити.

Для проведення дослідження за основу було взято фактичний матеріал «Великого словника іноземних та важких слів» авторства А. Марковського та Р. Павельца, який нараховує понад 16000 лексем. У словнику знаходяться слова, які увійшли до польської мови як запозичення переважно протягом останнього століття. Передусім це слова, які «... використовуються в пресі,

науково-популярній літературі, а також у шкільних підручниках. Добірка є досить повною та охоплює різні сфери людської діяльності. До нього не увійшли давно запозичені слова, які не тільки назавжди прижилися в польській мові, але й не викликають проблем із розумінням. Тому не знайдемо в цьому словнику слів «*apтека (аптека)*», «*cegła (цегла)*», «*rynek (ринок)*», «*salata (салат)*» або «*cebula (цибуля)*», хоча, звичайно, про них можна було б сказати багато цікавого, однак увагу зосереджено на словах та їх значеннях, які можуть викликати семантичні проблеми» (Markowski et al. 2003: 8).

Варто зазначити також, що «велика група запозичених слів, особливо тих, що увійшли до польської мови відносно недавно, зберігає своє первісне написання, тобто таке написання, яке вони мають у мові свого походження. Цей правопис часом досить суттєво відрізняється від польського правопису. Наприклад, існують запозичені слова, у яких поруч пишуться, наприклад, дві однакові голосні літери (*weekend, tweed, fastfood*) або приголосні (*sarpuccino, cellulitis, immobiliser*), а також сполучення різних букв (*dealer, holding, lycra*), яке дуже рідко зустрічається в польських словах» (Markowski et al. 2003: 9).

У численних запозичених словах вимова суттєво відрізняється від написання, що становить проблему для поляків, тому що і польська, і іноземна мови використовують латинський алфавіт, і потрібно доволі швидко орієнтуватись, як прочитати окреме слово. З одного боку зрозуміло, що не варто читати ці слова буквально, тобто так, як вони пишуться, з іншого – правильна вимова таких слів вимагає знання правил читання мовою їх походження. Наприклад, більшість поляків каже «*пузле*» а не «*пазли*», що обумовлене правилами польського алфавіту. Невідомо, чи спіткає така ж доля слово «*наб*», яке інколи вимовляють «*пуб*», як воно пишеться (Markowski et al. 2003: 9). Разом з тим значна частина запозичених слів наближені до польської мови з точки зору вимови й запису (*dżinsy, komputer, czekolada*).

Протягом останніх десятиліть відбуваються зміни, які змушують називати «нові явища, речі, професії тощо. Розвиток контактів із зарубіжжям, потік людей, інформації та термінології, а також захоплення Заходом, особливо Сполученими Штатами, перенесення англосаксонських звичаїв і поведінки – все це спричиняє збільшення кількості запозичених слів, переважно англіцизмів (хоча, звісно, є також запозичення з французької, німецької, італійської) у польській мові. Ці слова часто з'являються в газетах, на радіо та телебаченні. Також вони присутні у виступах політиків, науковців та рекламі (Markowski et al. 2003: 12). Вони стосуються багатьох сфер життя, від найпоширеніших до досить специфічних. Наприклад, запозичення у сфері харчування: *sarpuccino (капучино), catering (кейтеринг), chipsy (чипси), fast food (фастфуд), hamburger (гамбургер), hot dog (хот-дог), lasagna (лазанья), muesli (мюслі), pizza (піца)*; здоров'я та краси: *aerobik (аеробіка), balayage (балаяж), cellulit (целюліт), fitness (фітнес), hydrożel (гідрогель), jojoba (жожоба), lifting (ліфтинг), peeling (пілінг), scrub (скраб)*; одягу і моди: *body (боді), legginsy (легінси), lycra (лайкра), patchwork (печворк), topless (топлес)*; культури та спорту: *casting (кастинг), fan (фан), graffiti (графіті), remake (рیمейк), talk show (ток-шоу), thriller (трилер), snowboard*

(сноуборд), *windsurfing* (віндсерфінг); професій та видів фахової діяльності людей: *bizneswoman* (бізнесвумен), *copywriter* (копірайтер), *dealer* (дилер), *disajner* (дизайнер), *disc jockey* (диск-жокей), *gastarbeiter* (гастарбайтер), *haker* (хакер), *moderator* (модератор), *ombudsman* (омбудсмен), *showman* (шоумен), *stylista* (стиліст), *topmodel* (топмодель), *wizażysta* (візажист), *wolontariusz* (волонтер); технічних досягнень, особливо в області комп'ютерної техніки: *chip* (чіп), *faks* (факс), *gadżet* (гаджет), *interfejs* (інтерфейс), *internet* (інтернет), *joystick* (джойстик), *cursor* (курсор), *mikroprocesor* (мікропроцесор), *modem* (модем), *organizer* (органайзер), *serwer* (сервер), *skaner* (сканер), *terminal* (термінал), *tuner* (тюнер), *wideo* (відео); суспільно-політичного життя: *briefing* (брифінг), *info line* (інфолінія), *konsensus* (консенсус), *mass media* (мас-медіа), *ranking* (рейтинг); економіки: *bankomat* (банкомат), *barter* (бартер), *dumping* (демпінг), *dyskont* (дисконт), *holding* (холдинг), *leasing* (лізинг), *logo* (логотип), *marketing* (маркетинг), *monitoring* (моніторинг), *supermarket* (супермаркет), *transza* (транш).

Багато запозичених слів вживаються, коли пишуть або говорять на спеціальні теми: технічні, економічні, соціальні, культурні, коли йдеться про моду, спорт, харчування, музику тощо – практично про всі сфери людської діяльності.

Велика кількість новітніх запозичень є джерелом для словотворення, наприклад, «моніторинг», «монітор», «моніторинговий». Для сучасної польської мови характерним є використання складних слів з першою іншомовною часткою. Спочатку такі слова прийшли у польську мову як запозичення, наприклад *agrobiznes* (агробізнес), *bioenergetyka* (біоенергетика), *ekosystem* (екосистема), *specgrupa* (спецгрупа) тощо, сьогодні за їхньою моделлю творяться цілі ланцюжки побудованих таким чином слів, де перша частина – іншомовна, а друга – польська чи іншомовна, яка давно вже існує. Такі асимільовані слова: *autoujnia* (автомийка), *ekorozwój* (екорозвиток), *europarlament* (Європарламент), *supercena* (суперціна). Як добре видно, ця тенденція прослідковується також і в українській мові.

Композити не є предметом студіювання, однак і вони багаторазово зустрічаються у словнику: *autograf* (автограф), *autostrada* (автострада), *awangarda* (авангард), *befsztyk* (біфштекс), *bestseller* (бестселер), *falstart* (фальстарт), *folklor* (фольклор), *kaset* (касет), *pokaut* (нокаут), *nonsens* (нонсенс), *piedestał* (п'єдестал), *typografia* (типографія). Також не будуть предметом нашого дослідження запозичення, які зустрічаються в кількох мовах, тому що вимагають більш глибокого вивчення етимології. Йдеться про такі інтернаціоналізми, як: *akcja* (акція), *akompaniament* (акомпанемент), *arkada* (аркада), *arsenał* (арсенал), *awaria* (аварія), *bard* (бард), *bilard* (більярд), *czekolada* (шоколад), *ekran* (екран), *express* (експрес), *final* (фінал), *flota* (флот), *galop* (галоп), *gazeta* (газета), *kartel* (картель), *kredyt* (кредит), *lampas* (лампас), *lancet* (ланцет), *loteria* (лотерея), *renta* (рента), *recenzja* (рецензія), *rytm* (ритм), *rondo* (рондо), *partia* (партія), *pilot* (пілот), *rompa* (ромпа), *statystyka* (статистика), *tranzyt* (транзит), *żel* (гель). Ці інтернаціоналізми в польській і

українській мові практично ідентичні, тож також можуть бути використані у глоттодидактиці.

У статті також не будуть детально розглядатися слова, які функціонують в українській мові, але застаріли у польській: *buchalter* (бухгалтер), *ansambl* (ансамбль); етимологія яких пов'язана з власними назвами: *bojkot* (бойкот), *cheddar* (чедер), *hamburger* (гамбургер), *roquefort* (рокфор); трансплантації у польську мову виразів у незмінній формі: *de iure* (де-юре), *tet-a-tet* (тет-а-тет), *vis-a-vis* (візаві) та з морфемами, які виступають як частини запозичених слів: латинськими *de-* (де-), *dys-* (дис-), *ex-* (екс-); *kontr-* (контр-), *post-* (пост-), *re-* (ре-) та грецькими: *aero-* (аеро-), *auto-* (авто-), *anty-* (анти-), *archi-* (архі-), *astro-* (астро-), *bio-* (біо-), *hiper-* (гіпер-), *makro-* (макро-), *mega-* (мега-), *micro-* (мікро-), *mono-* (моно-), *neo-* (нео), *inter-* (інтер-), *sub-* (суб-), *para-* (пара), *pseudo-* (псевдо-).

Використовуючи матеріали словника, ми виявили, що велика кількість французьких запозичень у польській мові, які зустрічаються і в українській, стосуються: культурного життя – *afisz* (*affiche* / афіша), *akord* (*accord* / акорд), *antrakt* (*entracte* / антракт), *bal* (*bal* / бал), *ballada* (*ballade* / балада), *cabaret* (*cabaret* / кабаре), *etiud* (*étude* / етюд), *feeria* (*feerie* / феєрія), *felieton* (*feuilleton* / фейлетон), *kankan* (*cancan* / канкан), *kuplet* (*couplet* / куплет), *loża* (*loge* / ложка), *pejzaż* (*Paysage* / пейзаж), *portret* (*portrait* / портрет), *premiera* (*première* / прем'єра), *repertuar* (*répertoire* / репертуар), *reportaż* (*reportage* / репортаж), *reżyser* (*regisseur* / режисер), *romans* (*romance* / романс), *variétés* (*variétés* / вар'єте), *wernisaż* (*vernissage* / вернісаж), *wodewil* (*vaudeville* / водевіль); харчування – *absynt* (*absinthe* / абсент), *antrykot* (*entrecôte* / антрекот), *bagietka* (*baguette* / багет), *brykiet* (*briquette* / брикет), *bulion* (*bouillon* / бульйон), *cabernet* (*cabernet* / каберне), *croissant* (*croissant* / круасан), *deser* (*dessert* / десерт), *draże* (*dragée* / драже), *filet* (*filet* / філе), *frykas* (*fricassée* / фрикасе), *gofr* (*gaufre* / гофр), *grylaż* (*grillage* / грильяж), *kaloria* (*calorie* / калорія), *karmel* (*caramel* / карамель), *kotlet* (*côtelette* / котлета), *likier* (*liqueur* / лікер), *nugat* (*nougat* / нуга), *ragout* (*ragoût* / рагу), *restauracja* (*restaurant* / ресторан), *sos* (*sauce* / соус), *winegret* (*vinaigrette* / вінегрет); військової термінології – *abordaż* (*abordage* / абордаж), *alians* (*alliance* / альянс), *artyleria* (*artillerie* / артилерія), *atak* (*attaque* / атака), *batalion* (*bataillon* / батальйон), *eskadra* (*escadre* / ескадра), *eskort* (*escorte* / ескорт), *eszelon* (*échelon* / ешелон), *furgon* (*fourgon* / фургон), *hangar* (*hangar* / ангар), *kabotaż* (*cabotage* / каботаж), *kadet* (*cadet* / кадет), *kamuflaż* (*camouflage* / камуфляж), *kanonada* (*cannonade* / канонада), *manewr* (*manœuvre* / маневр), *muszkiet* (*mousquet* / мушкет), *patrol* (*patrouille* / патруль), *pistolet* (*pistolet* / пістолет), *ponton* (*ponton* / понтон), *rezew* (*réserve* / резерв); помешкання – *antresola* (*entresol* / антресоль), *apartament* (*appartement* / апартамент), *biduar* (*boudoir* / будуар), *ermitaż* (*ermitage* / ермітаж), *fasada* (*façade* / фасад), *garaż* (*garage* / гараж), *garnitur* (*garniture* / гарнітур), *konsola* (*console* / консоль), *nisza* (*niche* / ніша), *parkiet* (*parquet* / паркет), *rawilon* (*ravillon* / равільйон), *rezydencja* (*résidence* / резиденція), *tremo* (*trumeau* / трюмо), *żaluzje* (*jalousie* / жалюзі); одягу та моди – *atelier* (*atelier* / ательє), *ażur* (*a jour* / ажур), *frak* (*frac* / фрак), *kanwa*

(*canavas* / канва), *krawat* (*cravate* / краватка), *manekin* (*mannequin* / манекен), *mulina* (*mouline* / муліне), *peniuar* (*peignoir* / пеньюар), *trykot* (*tricot* / трико), *welur* (*velours* / велюр), *wizaż* (*visage* / візаж), *woal* (*voile* / вуаль), *żakiet* (*jaquette* / жакет); здоров'я та краси – *biżuteria* (*bijouterie* / біжутерія), *fluid* (*fluide* / флюїд), *gorset* (*corset* / корсет), *krem* (*creme* / крем), *lotion* (*lotion* / лосьйон), *makijaż* (*maquillage* / макіяж), *manikiur* (*manicure* / манікюр), *masaż* (*massage* / масаж), *migrena* (*migraine* / мігрень), *perfum* (*parfum* / парфум), *pomada* (*potade* / помада).

Цією тематикою французькі запозичення не обмежуються: *afera* (*affaire* / афера), *ankieta* (*enquête* / анкета), *asortyment* (*assortiment* / асортимент), *bagaż* (*bagages* / багаж), *basen* (*basin* / басейн), *bilet* (*billet* / білет), *bonifikata* (*bonifiât* / боніфікація), *brelok* (*breloque* / брелок), *bukiet* (*bouquet* / букет), *bulwar* (*boulevard* / бульвар), *butik* (*boutique* / бутик), *egoizm* (*égoïsme* / егоїзм), *eksploatacja* (*exploitation* / експлуатація), *ekstrawagancja* (*extravagance* / екстравагантність), *elita* (*élite* / еліта), *enklawa* (*enclave* / анклав), *kabriolet* (*cabriolet* / кабріолет), *kaprys* (*caprice* / капрыз), *kaskada* (*cascade* / каскад), *klisza* (*cliché* / кліше), *krokiet* (*croquet* / крокет), *kuraż* (*courage* / кураж), *kurier* (*courier* / кур'єр), *liana* (*liane* / ліана), *maniera* (*manière* / манера), *maruder* (*maraudeur* / мародер), *maska* (*masque* / маска), *melanż* (*mélange* / меланж), *metro* (*métro* / метро), *miraż* (*mirage* / міраж), *montaż* (*montage* / монтаж), *niuans* (*nuance* / нюанс), *oranżeria* (*orangerie* / оранжерея), *pakiet* (*paquet* / пакет), *paletka* (*palette* / палетка), *paszport* (*passport* / паспорт), *peruka* (*perruque* / перука), *pik* (*pique* / пік), *pikiet* (*piquet* / пікет), *piruet* (*pirouette* / пірует), *plateau* (*plateau* / плато), *prasa* (*presse* / преса), *prestiz* (*prestige* / престиж), *promenade* (*promenade* / променада), *raport* (*rapport* / рапорт), *rebus* (*rebus* / ребус), *reglament* (*règlement* / регламент), *reklama* (*réclame* / реклама), *relief* (*relief* / рельєф), *renoma* (*renommée* / реноме), *résumé* (*résumé* / резюме), *retusz* (*retouche* / ретуш), *rewanż* (*revanche* / реванш), *rewia* (*revue* / ревію), *reżim* (*régime* / режим), *riwiera* (*rivière* / рив'єра), *rykoszet* (*ricochet* / рикошет), *sabotaż* (*sabotage* / саботаж), *transza* (*tranchée* / транш), *tyrada* (*tirade* / тирада), *witraż* (*vitrage* / вітраж), *wizyta* (*visite* / візит), *wojaż* (*voyage* / вояж), *wolontariusz* (*volontaire* / волонтер), *żargon* (*jargon* / жаргон). Деякі з них з об'єктивних причин застаріли, але більшість використовуються до цього часу.

Як бачимо, більшість з них – це лексичні запозичення, звучання яких практично збігається з мовою оригіналу, мають лише польське або українське написання і часом «типове для слов'янської мови закінчення: *biżuteria* (*bijouterie* / біжутерія), *reklama* (*reclame* / реклама). Іменники представляють групу, фонетична та морфологічна адаптація яких не була просунутою (*balkon* / балкон, *lotion* / лосьйон), але є й такі, що змінили свою графічну форму (*kuszetka* / кушетка, *szansa* / chance / шанс) або отримали польську форманту зі зміною значення польською мовою (*wizytówka* / візитка)» (Jasińska 2014: 172). Звертає на себе увагу польська *bransoletka* (*bracelet*), на відміну *браслет* в українській мові. Більшість запозичень належить до усних, але зустрічаються і письмові *cabaret* (*cabaret* / кабаре), *filet* (*filet* / філе).

Не менший інтерес викликають запозичення з італійської: «Історія запозичень з італійської мови сягає епохи Відродження та бароко. Їх започаткували контакти поляків, які їхали до Італії на навчання, приїзд італійських учених, архітекторів, будівельників, художників та приїзд королеви Бони до Польщі в XVI столітті» (Jasińska 2019). Більшість музичних термінів походять власне з італійської мови. В основному це такі запозичення, як: *a capella* (*a capello / а капелло*), *adagio* (*adagio / адажіо*), *allegro* (*allegro / алегро*), *aria* (*aria / арія*), *bas* (*basso / бас*), *bravissimo* (*bravissimo / бравісимо*), *crescendo* (*crescendo / кресцендо*), *duet* (*duetto / дуем*), *falset* (*falsetto / фальцет*), *impresario* (*impresario / імпресаріо*), *intermezzo* (*intermezzo / інтермецо*), *kantata* (*cantata / кантата*), *coloratura* (*coloratura / колоратура*), *kontralt* (*contralto / контральто*), *mandola* (*mandolino / мандоліна*), *maestro* (*maestro / маестро*), *operetka* (*operetta / оперета*), *prima donna* (*primadonna / примадонна*), *serenada* (*serenate / серенада*), *sonate* (*sonata / соната*), *soprano* (*soprano / сопрано*), *tenor* (*tenore / тенор*), *toccata* (*toccata / токата*), *trio* (*trio / тріо*), *unison* (*unisono / унісон*), *wirtuoz* (*virtuoso / віртуоз*).

З XVIII століття італійський вплив суттєво зменшився, але протягом останніх десятиліть ця ситуація змінилася, особливо у сфері кулінарії. Популярність італійської кухні торкнулася і Польщі, звідси і присутність у польській мові таких слів, як: *brokuł* (*broccoli / броколі*), *sarrusino* (*sarrusino / капуцино*), *espresso* (*espresso / еспресо*), *lasagna* (*lasagna / лазанья*), *mozzarella* (*mozzarella / моцарела*), *pizza* (*pizza / піца*), *ravioli* (*ravioli / равіолі*), *risotto* (*risotto / ризотто*), *salami* (*salame / салями*), *spaghetti* (*spaghetti / спагеті*), *szparag* (*spáragio / спаржа*), *tawerna* (*taverna / таверна*), *tortellini* (*tortellini / тортеліні*).

Італійська мова відігравала дещо меншу роль у формуванні лексичних ресурсів давньої та сучасної польської порівняно з французькою, але важко не помітити її вагомий вплив на: архітектурно-будівничу лексику – *altana* (*altana / альтана*), *sokół* (*zoccolo / цоколь*), *łodzia* (*loggia / лоджія*), *mozaika* (*mosaic / мозаїка*), *pałac* (*palazzo / палац*), *parapet* (*parapetto / паранет*), *pilaster* (*pilastro / пілястр*), *porcelana* (*porcellana / порцеляна*); військову термінологію – *bastion* (*bastione / бастіон*), *batalia* (*battaglia / баталія*), *cytadela* (*cittadella / цитадель*), *forteca* (*fortezza / фортеця*), *fregata* (*fregata / фрегат*), *galera* (*galera / галера*), *kapral* (*caporale / капрал*), *korsarz* (*corsaro / корсар*); економічну термінологію – *bank* (*banco / банк*), *brutto* (*brutto / бруто*), *saldo* (*saldo / сальдо*), *taryfa* (*tariffa / тариф*), *waluta* (*valuta / валюта*).

Крім цієї спеціалізованої тематики, у словнику знаходимо такі італійські запозичення (ідентичні і для української мови): *akwarela* (*acquarello / акварель*), *awizo* (*avviso / авізо*), *balerina* (*ballerina / балерина*), *bandyta* (*bandito / бандит*), *batut* (*batutto / батут*), *brawura* (*bravura / бравура*), *cekin* (*zecchino / цехін*), *fiasco* (*fiasco / фіаско*), *graffiti* (*graffiti / графіті*), *grotesk* (*grottesco / гротеск*), *kancelaria* (*cancellaria / канцелярія*), *karykatura* (*caricatura / карикатура*), *confetti* (*confetti / конфетті*), *laguna* (*laguna / лагуна*), *lawenda* (*lavanda / лаванда*), *mafia* (*mafia / мафія*), *manež* (*maneggio / манеж*), *miniatura* (*miniature / мініатюра*), *molo* (*molo / мол*), *motto* (*motto / мотто*), *paparazzi* (*paparazzi / папараці*), *pastel* (*pastello /*

pastel), *paszkwil* (*pasquillo* / *пасквіль*), *statysta* (*statista* / *статист*), *szarlatań* (*ciarlatano* / *шарлатан*), *sztampa* (*stampa* / *штамп*), *trampolina* (*trampolino* / *трамплін*), *trybuna* (*tribune* / *трибуна*), *wendetta* (*vendetta* / *вендетта*).

Переважна більшість запозичених з італійської мови слів – матеріальні (лексичні) запозичення. Частина їх увійшла в польську мову без змін. Вони не мають польських закінчень, не змінюються за відмінками, числами: *allegro* / *алегро*, *trio* / *тріо*, *unison* / *унісон*. Деякі запозичення зазнали невеликих змін, як *kancelaria* (*cancellaria* / *канцелярія*), *karykatura* (*caricatura* / *карикатура*), ще певна їх кількість значно полонізувалася: *łódzia* (*loggia* / *лоджія*), *szparag* (*spáragio* / *спаржа*).

Через географічну близькість важливу роль серед запозичень з іноземних мов у польській мові займають германізми, тобто слова німецького походження. Їх проникнення розпочалося на межі XIII–XVI століть, а точніше, з початком створення нових міст і надання їм правового статусу, так званого Магдебурзького права. Таким чином, це лексика, пов'язана передусім з такими темами, як: «Місто», «Будівництво» або «Право».

Переважна більшість запозичень з німецької мови, які ми зустрінемо і в польській, і в українській, стосуються будівництва: *blacha* (*Blech* / *бляха*), *cegła* (*Ziegel* / *цегла*), *dach* (*Dach* / *дах*), *kreda* (*Kreide* / *крейда*), *kwarc* (*Quarz* / *кварц*), *landszaft* (*Landschaft* / *ландшафт*), *nikiel* (*Nickel* / *нікель*), *pełzel* (*Pensel* / *пензель*), *stelaż* (*Stellage* / *стелаж*), *sztolnia* (*Stollen* / *штольня*), *śluza* (*Schleuse* / *шлюз*), *wentyl* (*Ventil* / *вентиль*), *winył* (*Vinyl* / *вініл*).

Хоча кількісно її менше, але неможливо не помітити лексики, яка належить до військової термінології: *adiutant* (*Adjutant* / *Ад'ютант*), *dywersja* (*Diversion* / *диверсія*), *feldmarszałek* (*Feldmarschall* / *фельдмаршал*), *puć* (*Putsch* / *путч*), *rang* (*Rang* / *ранг*), *sztab* (*Stab* / *штаб*), *szturm* (*Storm* / *штурм*), *werbunek* (*Werbung* / *вербунок*) і торгівлі: *geszeft* (*Geschäft* / *гешефт*), *gildia/gielda* (*Gilde* / *гільдія*), *hurt* (*Hurt* / *гурт*), *jarmark* (*Jahrmarkt* / *ярмарок*), *procent* (*Prozent* / *процент*), *weksel* (*Wechsel* / *вексель*).

У словнику знаходимо й інші германські запозичення: *antykwarjat* (*Antiquariat* / *антикваріат*), *dyktat* (*Diktat* / *диктат*), *dystrykt* (*Distrikt* / *дистрикт*), *gastarbeiter* (*Gastarbeiter* / *гастарбайтер*), *fach* (*Fach* / *фах*), *glanc* (*Glanz* / *глянц*), *kanclerz* (*Kanzler* / *канцлер*), *kicz* (*Kitsch* / *кіч*), *lejtmotyw* (*Leitmotiv* / *лейтмотив*), *makler* (*Makler* / *маклер*), *publicystyka* (*Publizistik* / *публіцистика*), *referat* (*Referat* / *реферат*), *strudel* (*Strudel* / *струдель*), *sznaps* (*Schnaps* / *шнанд*), *sznycel* (*Schnitzel* / *шніцель*), *sztanga* (*Stange* / *штанга*), *wermut* (*Wermut* / *вермут*).

Як бачимо, німецькі запозичення або подібні за звучанням, або дещо змінені: *drut* (*Draht* / *дріт*), *ratusz* (*Rathaus* / *ратуша*), *szyba* (*Scheibe* / *шиба*), причому фонетика польських та українських запозичень схожі між собою. У німецькій мові зустрічається багато інтернаціоналізмів, наприклад, *tranzyt* (*Tranzit* / *транзит*), *falsz* (*Falsch* / *фальш*), *tort* (*Torte* / *торт*) тощо, які існують у різних європейських мовах, у польській та українській мові зокрема.

Велику групу іншомовних запозичень складають англіцизми. Процес їх проникнення в польську мову розпочався наприкінці XIX сторіччя і

систематично збільшувався, а зараз же англійська мова є лідером серед іношомовних запозичень. Вони особливо популярні серед молоді, що також характерно і для запозичень з англійської в українській мові. Можна констатувати, що сучасної польської мови не існує без англійської.

У міжнародному вжитку склалася система термінів, однорідних за походженням, наприклад, комп'ютерна термінологія, спортивна, сучасна естрадна на базі англійської мови. Найбільше термінів стосуються комп'ютерів та техніки: *android* (*android* / андроїд), *байт* (*byte* / байт), *чип* (*chip* / чип), *декодер* (*decoder* / декодер), *дизайнер* (*designer* / дизайнер), *діода* (*diode* / діод), *джойстик* (*joystick* / джойстик), *гаджет* (*gadget* / гаджет), *грант* (*grant* / грант), *інформатика* (*informatics* / інформатика), *інтерфейс* (*interface* / інтерфейс), *компакт* (*compact* / компакт), *комп'ютер* (*computer* / комп'ютер), *мейнфрейм* (*mainframe* / мейнфрейм), *мультимедіа* (*multimedia* / мультимедіа), *ноутбук* (*notebook* / ноутбук), *процесор* (*processor* / процесор), *сервер* (*server* / сервер), *сканер* (*scanner* / сканер), *тонер* (*toner* / тонер), *транзистор* (*transistor* / транзистор), *тюнер* (*tuner* / тюнер), *відео* (*video* / відео). Велика кількість запозичень належать до економічної термінології: *аудит* (*audit* / аудит), *бартер* (*barter* / бартер), *бізнес* (*business* / бізнес), *блеф* (*bluff* / блеф), *бюджет* (*budget* / бюджет), *кейтеринг* (*catering* / кейтеринг), *чек* (*cheque* / чек), *дисконт* (*discount* / дисконт), *експорт* (*export* / експорт), *ф'ючерс* (*futures* / ф'ючерс), *холдинг* (*holding* / холдинг), *консалтинг* (*consulting* / консалтинг), *мануфактура* (*manufacture* / мануфактура), *маркет* (*market* / маркет), *маркетинг* (*marketing* / маркетинг), *менеджер* (*manager* / менеджер), *сіндикат* (*syndicate* / синдикат), *тендер* (*tender* / тендер), *термінал* (*terminal* / термінал), *траст* (*trust* / траст); професій та категорій людей: *аутсайдер* (*outsider* / аутсайдер), *бос* (*boss* / бос), *копірайтер* (*copywriter* / копірайтер), *дилер* (*dealer* / дилер), *дизайнер* (*designer* / дизайнер), *кілер* (*killer* / кілер), *хакер* (*hacker* / хакер), *репортер* (*reporter* / репортер), *респондент* (*respondent* / респондент), *плейбой* (*playboy* / плейбой), *омбудсмен* (*ombudsman* / омбудсмен), *скаут* (*scout* / скаут), *снайпер* (*sniper* / снайпер), *сноб* (*snob* / сноб), *спікер* (*speaker* / спікер), *спонсор* (*sponsor* / спонсор), *стрімер* (*streamer* / стрімер); харчування: *бекон* (*bacon* / бекон), *бранді* (*brandy* / бранді), *каррі* (*curry* / каррі), *гриль* (*grill* / гриль), *ланч* (*lunch* / ланч), *кекс* (*cakes* / кекс), *коктейль* (*cocktail* / коктейль), *міксер* (*mixer* / міксер), *мюслі* (*muesli* / мюслі), *наб* (*pub* / наб), *пудинг* (*pudding* / пудинг), *ром* (*rum* / ром), *шейкер* (*shaker* / шейкер), *тонік* (*tonic* / тонік), *тостер* (*toaster* / тостер), *віскі* (*whisky* / віскі); музики: *блюз* (*blues* / блюз), *хіт* (*hit* / хіт), *хобі* (*hobby* / хобі), *джаз* (*jazz* / джаз), *кліп* (*clip* / кліп), *перфоманс* (*performance* / перфоманс), *рیمейк* (*remake* / рیمейк), *рок* (*rock* / рок), *сінгл* (*single* / сингл), *шоу* (*show* / шоу), *соул* (*soul* / соул), *свінг* (*swing* / свінг), *техно* (*techno* / техно), *твіст* (*twist* / твіст); спорту: *біатлон* (*biathlon* / біатлон), *дистанція* (*distance* / дистанція), *гол* (*goal* / гол), *гольф* (*golf* / гольф), *крос* (*cross* / крос), *мecz* (*match* / матч), *ринг* (*ring* / ринг), *спорт* (*sport* / спорт), *спринт* (*sprint* / спринт), *серфінг* (*surfing* / серфінг). Велика кількість лексем спортивної тематики належить до композитів, наприклад, *бейсбол* (*baseball* / бейсбол), *фалстарт* (*false start* /

фальстарт), *nokaut* (*knockout* / *нокаут*), тому у цій статті їх враховувати не будемо.

Крім того, знайдено такі приклади: *akryl* (*acryl* / *акрил*), *billboard* (*billboard* / *білборд*), *bojler* (*boiler* / *бойлер*), *bonus* (*bonus* / *бонус*), *briefing* (*briefing* / *брифінг*), *buldożer* (*bulldozer* / *бульдозер*), *bus* (*bus* / *бус*), *camping* (*camping* / *кемпінг*), *casting* (*casting* / *кастинг*), *chipsy* (*chips* / *чипси*), *college* (*college* / *коледж*), *cursor* (*cursor* / *курсор*), *denim* (*denim* / *деним*), *dok* (*dock* / *док*), *doping* (*doping* / *допінг*), *drajw* (*drive* / *драйв*), *dubbing* (*dubbing* / *дубляж*), *dumping* (*dumping* / *демпінг*), *dżersej* (*jersey* / *джерси*), *dżinsy* (*jeans* / *джинси*), *dżip* (*jeep* / *джип*), *ekspander* (*expander* / *експандер*), *fan* (*fan* / *фан*), *farma* (*farm* / *ферма*), *hostessa* (*hostess* / *хостес*), *klaun* (*clown* / *клоун*), *klub* (*club* / *клуб*), *kolagen* (*collagen* / *колаген*), *kontener* (*container* / *контейнер*), *lifting* (*lifting* / *ліфтинг*), *media* (*media* / *медіа*), *meeting* (*meeting* / *мітинг*), *metalik* (*metallic* / *металік*), *monitoring* (*monitoring* / *моніторинг*), *organizer* (*organizer* / *органайзер*), *pampers* (*pampers* / *памперс*), *panphlet* (*panphlet* / *памфлет*), *patchwork* (*patchwork* / *печворк*), *peeling* (*peeling* / *пілінг*), *plastic* (*plastic* / *пластик*), *poster* (*poster* / *постер*), *propeller* (*propeller* / *пропелер*), *protein* (*protein* / *протеїн*), *punk* (*punk* / *панк*), *ranking* (*rating* / *рейтинг*), *receptor* (*receptor* / *рецептор*), *recycling* (*recycling* / *рециклінг*), *roller* (*roller* / *ролер*), *rout* (*rout* / *раут*), *scrub* (*scrub* / *скраб*), *scrabble* (*scrabble* / *скребел*), *selfie* (*selfie* / *селфі*), *seksizm* (*sexism* / *сексизм*), *silikon* (*silicone* / *силікон*), *skecz* (*sketch* / *скетч*), *slajd* (*slide* / *слайд*), *slogan* (*slogan* / *слоган*), *slang* (*slang* / *сленг*), *smog* (*smog* / *смог*), *skuter* (*scooter* / *скутер*), *sorbent* (*sorbent* / *сорбент*), *sort* (*sort* / *сорт*), *spray* (*spray* / *спрей*), *standard* (*standard* / *стандарт*), *steroid* (*steroid* / *стероїд*), *stress* (*stress* / *стрес*), *stretching* (*stretching* / *стретчинг*), *super* (*super* / *супер*), *szok* (*shock* / *шок*), *terror* (*terror* / *терор*), *test* (*test* / *тест*), *top* (*top* / *топ*), *trencz* (*trench* / *тrench*), *trend* (*trend* / *тренд*), *thriller* (*thriller* / *трилер*), *trick* (*trik* / *трюк*), *tunnel* (*tunel* / *тунель*), *tweed* (*tweed* / *твід*), *welwet* (*velvet* / *вельвет*), *wulkanizacja* (*vulcanization* / *вулканізація*).

У сучасній українській та польській мовах функціює набагато більше англійських слів, але деякі з них (*релакс*, *снєк*, *спойлер*) є жаргонізмами. Велика кількість англіцизмів увійшла як у польську, так і в українську мову без змін. Переважно це лексичні запозичення: *college* (*college* / *коледж*), *meeting* (*meeting* / *мітинг*), *stress* (*stress* / *стрес*) тощо. Деякі запозичення є гібридними, тобто складаються з двох частин різними мовами, як-от: *internet* (*internet* / *інтернет*), *interfejs* (*interface* / *інтерфейс*), де перша морфема походить від латинської, а друга – від англійської мови. Переважно це усні запозичення, наприклад, *dżojstik* (*joystick* / *джойстик*), *czek* (*cheque* / *чек*), які у більшій чи меншій мірі засвоєні: *chipsy* (*chips* / *чипси*), *dżinsy* (*jeans* / *джинси*), *szok* (*shock* / *шок*). Деякі слова, які польська мова запозичила без змін, мають інше звучання в українській: *dubbing* (*dubbing* / *дубляж*), і навпаки, *ranking* (*rating* / *рейтинг*), що відкриває можливості для подальших досліджень. Оскільки композити не досліджувалися, то мовні кальки зустрічалися досить мало. Як свідчення існування цієї групи, можна навести цікаві її приклади: *pracoholik* (*workaholic* / *трудоголік*), *baza danych* (*database* / *база даних*).

Багато інтернаціоналізмів, що закінчуються на *-tion*, у польській мові закінчуються на *-cja* (англ. *definition*, нім. *Definition*, пол. *definicja*), в українській на *-ція*, а ті, які закінчуються на *-ic*, мають закінчення *-іка* або *-ука* (англ. *music*, нім. *Musik*, пол. *muzyka*), в українській також *-іка/-ика*.

Як бачимо, найбільша кількість запозичень у польській мові походить власне з англійської, водночас ці запозичення зазнали найменших змін, що, можливо, пов'язане з тим, що з'явилися вони хронологічно найпізніше.

У сучасній польській мові існує проблема високої насиченості запозиченнями або мовними структурами інтернаціонального характеру. Існування великої кількості інтернаціоналізмів вказує на їх спільне походження з латинської та грецької мов. К. Вашакова висуває тезу про те, що «процес глобалізації, описаний так детально на соціальному / соціологічному, політичному / політологічному та економічному рівнях, на лінгвістичному рівні проявляється саме в насиченні всіх живих сьогодні мов запозиченнями з сучасної *lingua franca* – англійської» (Waszakowa 2005: 37–38, 194–208). Явище глобалізації спричинило значне збільшення кількості англіцизмів та інтернаціоналізмів англійського походження в польській (і в інших слов'янських мовах) з огляду на їх географічне та функціональне значення у світі.

Звісно, величезна кількість іншомовних запозичень у польській та українській мовах не вичерпується запропонованим переліком. У цій статті ми намагалися лише окреслити їх велику кількість та висвітлити об'єктивні причини, що підштовхують до використання в іншомовній інтерференції зазначених явищ позитивного трансферу. Позитивний трансфер посилює відчуття успіху, впевненості серед нової лексики та мотивує до подальшого навчання. Знайома форма лексем сприяє розумінню сенсу, що безумовно має практичну цінність. Разом з тим, здобувачам освіти варто сигналізувати про такі явища, пов'язані із запозиченнями, як наявність метафоричних запозичень, лінгвістичні мовні кальки, модні слова та зловживання (наприклад, *aktualnie* / *актуально*, *narracja* / *нарратив*).

Висновки та перспективи дослідження. Дві взаємодіючі мови впливають одна на одну й одна від одної здійснюють запозичення. Польська мова запозичує слова з різноманітних мов від самого початку свого існування, особливо, з періоду середньовіччя. Під впливом міжнародних контактів, стрімкого розвитку науки та техніки, моди, обміну досвідом, матеріальними й духовними благами між народами, цей процес триває й посилюється.

У дослідженні, здійсненому за допомогою зіставного методу, виявлено 480 лексем іншомовного походження, спільних для польської та української мов. Числовий розподіл між мовами-джерелами виглядає таким чином: французька мова – 167, італійська – 89, німецька – 44, англійська – 180 запозичень. Переважна більшість запозичених з французької мови спільних лексем стосується культури (22), харчування (22), військової термінології (20), житла (14), одягу та моди (13), здоров'я та краси (11). Італійські стосуються передусім музики (26), харчування (13), архітектури (8), військової (8) та економічної (5) тематики. Завдяки німецькій мові маємо лексику, яка стосується будівництва (13), війська (8) й

торгівлі (6). Натомість англійська мова стала джерелом лексем у галузі техніки (23), економіки (20), професій (17), харчування (16), музики (14) та спорту (10). Враховуючи, що словник-джерело був виданий у 2003 році, можемо припустити, що кількість запозичень з англійської мови могла значно зрости, особливо в галузі техніки, тоді як запозичень з інших мов буде спостерігатися набагато менше.

Іншомовні запозичення є чудовим матеріалом для розвитку комунікативної компетенції, розуміння прочитаного, аудіювання, а також письма та усного мовлення, а також інтеркомпрехенції, при використанні як уже засвоєних елементів іноземних мов, так і для т.зв. мовної здогадки. Явище інтернаціоналізації та запозичення іншомовної лексики, яке помітне в усіх сучасних слов'янських мовах, у тому числі й у польській та українській, варто використовувати у вивченні польської мови як другої іноземної.

Запозичення стали невіддільною частиною життя поляків і українців та відіграють важливу роль у комунікації, зокрема міжнародній. Існування мови без запозичень неможливе. Вони збагачують мову новими конструкціями, значеннями та звуками, мають практичну користь, але їх надлишок є шкідливим. Саме тому потрібно використовувати їх розумно й обережно. Тенденція до інтернаціоналізації пов'язана з мовними процесами глобалізації, що підтверджується сучасними європейськими мовами, зокрема слов'янськими.

Перспектива роботи полягає у студіюванні тих іншомовних запозичень, які з'явилися протягом кількох останніх років, запозичень у польській мові, відповідниками яких в українській мові є інші лексеми. На увагу заслуговують і шляхи потрапляння запозичень, які подекуди важко визначити, оскільки переважна їх більшість має джерело у давній латинській й / або грецькій мовах.

Література

1. Загнітко, Анатолій П. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни: у 4 т. Донецьк: ДонНУ, 2012.
[Zagnitko, Anatolij P. Slovník súčasnej lingvistiky: ponáttá i termíni: u 4 t. Donec'k: DonNU, 2012.]
2. Романюк, Юлія В. „Прояви інтернаціоналізації в слов'янських мовах” [В:] Міжнародний науковий проект з неології слов'янських мов. (Ред. О. Коряковцева). Седльце: Вид-во Підляської Академії, 2009. 128-134.
[Romanúk, Úliá V. „Proávi internacionalizacii v slov'áns'kih movah” [V:] Mižnarodnij naukovij projekt z neologii slov'áns'kih mov. (Red. O. Korákovceva). Sedl'ce: Vid-vo Pidlás'koj Akademii, 2009. 128-134.]
3. Українська мова: енциклопедія. (Ред. О. Тараненко, В. Русанівський, М. Зяблюк та ін., вид. 2-ге, випр. і доп.). Київ: Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 2004.
[Ukráins'ka mova: enciklopediá. (Red. O. Taranenko, V. Rusanivs'kij, M. Záblyk ta in., vid. 2-ge, vopr. i dop.). Kiiv: Ukr. encikl. im. M. P. Bažana, 2004.]
4. Bajerowa, Irena. „Nowe zapożyczenia” [W:] I. Bajerowa. Zarys historii języka polskiego 1939-2000. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2003, 89-93.
5. Borejszo, Maria. Zapożyczenia włoskie we współczesnej polszczyźnie, Poznań, 2007.
6. Bralczyk, Jerzy. Nowe słowa. Warszawa: Hachette Livre Polska, 2007.

7. Dunaj, Bogusława. „Elementy obce w najnowszej leksyce polskiej”. *Studia historycznojęzykowe III Rozwój polskiego systemu językowego* (Red. K. Rymuta i W. R. Rzepki). Kraków, 2000, 313-318.
8. Damborský, Jiri. „Wyrazy obce w języku polskim”. *Poradnik Językowy/7*. Warszawa, 1974, 341-355.
9. Jasińska, Agnieszka. „Zapożyczenia z języków romańskich i ich obecność w materiałach do nauki języka polskiego jako obcego”. *Annales universitatis paedagogicae cracoviensis. Studia linguistica* (15). Kraków, 2020, 99–109.
10. Jasińska, Agnieszka. O zapożyczeniach z języków śródziemnomorskich <<https://lente-magazyn.com/o-zapozyczeniach-z-jezykow-srodziemnomorskich/>> 04.10.2019.
11. Jasińska, Agnieszka. „Zapożyczenia z języków romańskich – gorsze zapożyczenia? Rola galicyzmów i italianizmów w nauczaniu języka polskiego jako obcego”. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia De Cultura/4*. Kraków, 2014, 171–179.
12. Kopaliński, Władysław. *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych z almanachem*. Warszawa: Dom Wydawniczy Bellona, 2007.
13. Maćkiewicz, Jolanta. „Wyrazy międzynarodowe we współczesnym języku polskim”. [W:] *Współczesny język polski* (Red. J. Bartmiński). Lublin: UMCS, 2001.
14. Markowski, Andrzej. „O pojęciu i typach internacjonalizmów semantycznych”. *Poradnik Językowy/2*. Warszawa, 2004, 39-50.
15. Porayski-Pomsta, Józef. „Słownictwo pochodzenia obcego w Uniwersalnym słowniku języka polskiego pod redakcją S. Dubisza” [W:] *Poradnik Językowy/4*. Warszawa, 2006, 58-69.
16. *Słownik spolszczeń i zapożyczeń* (Red. Mirosław Bańko, Lidia Drabik, Lidia Wiśniakowska). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007.
17. Szafraniec, Kamil. „Internacjonalizmy i inne zapożyczenia w nauczaniu języka polskiego jako obcego”. [W:] *Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców* 18. Łódź, 2011, 229-234.
18. Walczak, Bogdan. „Język polski jako nośnik kultury europejskiej”. *Polonistyka/6*. Kraków, 2003, 324-328.
19. Walczak, Bogdan. *Między snobizmem i modą, a potrzebami języka czyli o wyrazach obcego pochodzenia w polszczyźnie*. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 1987.
20. Walczak, Bogdan. „Uniwersalizm czy partykularyzm? (Procesy unifikacji i dyferencjacji językowej dziś i jutro)”. [W:] *Kultura – Język – Edukacja*, t. 3. (Red. R. Mrózek). Katowice, 2000, 183-193.
21. Waszakowa, Krystyna. *Przejawy internacjonalizacji w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2005.
22. Waszakowa, Krystyna. „Różnorodność i intensywność procesów przejmowania elementów obcych w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny”. *Poradnik Językowy/6*. Warszawa, 2001, 2-14.

Використані джерела

1. Markowski, Andrzej, Pawelec, Radosław. *Wielki słownik wyrazów obcych i trudnych*. (Red. haseł Agnieszka Kornaszewska et al). Warszawa: Wilga, 2003.
2. *Słownik wyrazów obcych*, wyd PWN. Warszawa, 1991.

THE IMPORTANCE OF FOREIGN LANGUAGE BORROWING WORDS IN TEACHING POLISH LANGUAGE AS A FOREIGN LANGUAGE

Lidiia Baranovska

Department of General and Applied Linguistics and Slavonic Philology, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine.

Abstract

Background: The tendency to internationalization relates to the linguistic processes of globalization, which is confirmed by modern European languages, including Slavic. The research is consists of comparing lexemes of foreign origin, that are common in Ukrainian and Polish, borrowed from French, Italian, German, and English languages.

Purpose: The purpose of the analysis is to determine the part, thematic classification and meaning of borrowing words of foreign origin.

Results: Many foreign borrowing words in Polish and Ukrainian push on the feasibility of using the phenomenon of positive transfer in foreign language interference. The similar form helps to understand the meaning, strengthens the feeling of success, confidence among new vocabulary and motivates for further learning. Borrowing words are an excellent material for the development of communicative competence. The process of globalization is appeared in the language by the fact, that the number of anglicisms and the phenomenon of internationalization is noticeable in all modern Slavic languages, including Polish and Ukrainian, which is certainly worth using in the study of various lexical topics of the Polish language.

Discussion: The future perspective of research consists in studying the ways of arrival of borrowing words in new foreign-language lexical units, as well as borrowing words in Polish, whose accordances are other lexemes in the Ukrainian language.

Keywords: polish language, borrowing words, internationalisms, word-formation, foreign word-formation units.

Vitae

Lidiia Baranovska is an assistant of the Department of General and Applied Linguistics and Slavonic Philology, Vasyl' Stus Donetsk National University. Areas of research interests include Polish language and literature, history and culture of Poland.

Correspondence: Lidia100.vin@gmail.com; l.baranovska@donnu.edu.ua

Надійшла до редакції 04 жовтня 2022 року
Рекомендована до друку 18 жовтня 2022 року